

A B CENSURA ECLESIASTICA

Un bon periòdic es una missió perpètua a una Parroquia.—Es necessari oposar els esforços de la bona premsa a n-els de la dolenta.—LLEÓ XIII

MEDIS D'EXTENDRE L'INSTRUCCIÓ POPULAR A MALLORCA

A senyalar donchs medis per fer desaparèixer o atenuar al manco aquelles causes, sense gravar los presupots municipals ni del Estat, o si acàs lo manco possible, es a lo que s'han d'encaminar nostres petis esforços.

No son pochels els pobles de l'illa en que l'escola o escoles de que se dispon son insuficients en l'actualitat p'el nombre d'alumnes que hi assisteixen. Pera que l'ensenyansa sia profitosa y lo mes completa possible, es necessari que baix la direcció del mestre no s'hi agrupin més allá d'una corentena d'atlots (los reglaments estrangers senyalan un nombre molt més petit), sobre tot si no hi ha establerta l'ensenyansa graduada. Y ara bé: si en l'actualitat les escoles en general son insuficientes, essent aixís que son molts els nins compresos en l'edat escolar obligatoria que faltan a la Lley, ¿còm ho farán les Autoritats p'el dia en que s'implanti de veres l'instrucció obligatoria?... Que se crein noves escoles fins hon sia necessari.—responderá colcú més llest que'ls altres. Pero nosaltres, en camvi, hem de tenir en conte que les càrregues y gravamens que pesan demunt els municipis, singularment a n'els pobles petits, son ja massa abrumadores per porer encara distreure noves sumes per invertirles en l'instrucció popular. Vat-aquí lo principal obstacle que hi ha que remoure, y p'el qual nosaltres sols hi veim una solució rahonable, mentres els Governes de per devers la Cort persisteixen en no augmentar el Presupost de Instrucció pública. Nos referim a la classe *alterna o dividida*, recentment establerta ab excelents resultats a varies escoles de Alemanyia, dels EE. UU., de la Plata, y de moltes ciutats de Noruega.

Com hi haurá lectors que no estarán enterats de la senzilla manera de funcionar aquestes escoles, en direm algunes paraules, fent veure de pas les ventatjes pedagògiques, econòmiques y socials que d'establirse podria reportar a n'els pobles.

La classe *alterna* consisteix en fer de tots els nins de l'escola dues grans divisions tenint en conte l'edat y l'altura de coneixements, y donar la classe els dematins a n'els grans, y els decapvespres destinarlos a n'els més petits.

Ab aqueixa senzilla combinació se fa l'ensenyansa més activa y efíca, ja qu'el mestre al fer ses explicacions se dirigeix a un auditori menos nombrós y casi d'una mateixa altura de coneixements, ab lo que se consegueix qu'unes mateixes idées puguin esser

facilment assimilades per tota la classe; lo que no succeïx en la sessió *discontinua*, hont precisament hi ha d'haver nins desde'ls completament analfabets fins als de les seccions superiors, qu'han de distreure en gran manera l'atenció del mestre, qu'ab dificultat pot atendre a tantes parts, perdent d'aqueix modo la classe l'orde y la disciplina qu'en ella deu reynar. Ab la sessió *alterna*, també, se llevant els pretestes y excuses de les famílies al dir que necessiten els infants per enviarlos aquí y allá y fer certes feynetes de casa, per lo que hi hauria més assiduitat en l'assistencia, y al mateix temps cobrarien més força moral les autoritats per fer efectiva l'ensenyansa obligatoria, ja que lo que s'exigiria no seria gayre molest per les famílies. Finalment d'aqueix modo (y aquesta es la més gran ventatge) se podria duplicar la matrícula de l'escola, y més si fos necessari, lo qu'evitaria el que s'haguessen de crear escoles noves, que tant vendrian a agravar l'erari dels nostres ajuntaments. L'únich inconvenient qu'en apariencia se presenta es el de la disminució de les hores de classe, ab lo que pareix que hi havia de perdre l'instrucció dels alumnes; pero si be's considera, tal inconvenient no eczisteix, o si hey es, es sumament insignificant, per la senzilla rahó de qu'una sola sessió de classe diaria ben aprofitada podria donar més bons resultats que les dues del matí y tarde mal empleades, com son ara regularment. Ademés si aquest argument no bastás a llevar els escrupols de colcú, hem de fer notar que per les escoles de les nacions més ilustrades en qüestions pedagògiques, de cada dia se va disminuint la materia dels programes de la primera ensenyansa, en especial a tot lo que se refereix a la ciencia llibresca, fentse eco dels clamors dels grans higienistes que quotidianament tronan furibonds quantre el *surmenage* escolar, que tantes víctimes causa entre les files de l'infantesa.

Ab aquesta solució de la sessió *alterna*; sense cap classe de gasto se podria implantar a qualsevol part l'instrucció obligatoria, y llavors si que se podria aplicar ben justament la sanció penal a n'els qui, preteyant excuses imaginaries, vulguessen encara burlar la Lley.

A n'eixò ha de precedir, com es natural, l'empadronament de tots els nins compresos dins l'edat escolar, duyt a cap per cada municipi independentment, si a les hores no s'ha fet públich el cens escolar de tota la nació, que l'Estat ha pres per son conte.

Confeccionat l'empadronament els Batles fan pública la necessitat de que tots els pares que tengan fills compresos en l'edat de sis a nou anys les enviïn dins un plas de 10 o 20

dies a les escoles del poble, si no volen caure dins el rigor de la Lley; obligant també a n'els senyors mestres a que mensualment remetin a l'Alcaldia una relació dels nins qu'han assistit a classe, y dels que hi han faltat y no han justificat les causes qu'ho motivasen. A les famílies d'aquests derrers, després d'haverles amonestades convenientment, se les castiga ab una multa que guardi relació ab la gravetat de la falta. A n'els reincidents se'ls deuria castigar ab multes més crescudes, y si no fos suficient fins se'ls podria privar dels drets civils ab respecte als fills, y nomenar en lloch del pare un tutor que s'encarregás a costes y despeses seues de l'instrucció d'aquells.

Les Autoritats haurán de cuydar, ademés de que durant les hores de classe no se trobi cap nin jugant p'els carrers, sens'esser conduït immediatament a l'escola.

Seguirá. JOSEPH ROSSELLÓ.

RESPONS DE SANT ANTONI (Traducció lliure)

- V *Si cerques miracles mira'l gran Antoni,
Que l'error desterra, la mort fa aturá,
Allunya miseries y fuig el dimoni,
Malalts y leprosos tothom queda sá.*
- R *Les ires ferestes del alt mar amansa,
Y torna los pressos a la seva llar,
Les coses perdudes: bens, membres, gaubansa
Ancians y joves bé tornen trobar.*
- V *Perills y desgracies prest son retirades
Remeys, consols troben els pobres y orfáns,
Contavhó joh víctimes! tres voltes salvades,
Digavhó en mil llengües, ditxosos paduáns.*
- R *Les ires ferestes de gran mar amansa,
Redimeix los presos a sa dolsa llar,
Les coses perdudes: bens, membres, gaubansa,
Ancians y joves bé tornen trobar.*
- V *Gloria al Etern Pare, y a son fill dolssim,
Gloria per los segles al Sant esperit.
Com era'l principi es ara justissim,
Y així serà sempre: Sant Fort Infinit.*
- R *Les ires ferestes del alt mar amansa
Redimeix los presos a sa dolsa llar
Les coses perdudes: bens, gracies, gaubansa,
Ancians y joves bé tornen trobar.*
- V *Pregau per nosaltres gloriós Sant Antoni.
R Perque siguem dignes de les promeses de
Jesucrist.*

ORACIÓ.

Feis, joh Senyor! que la intercessió de vostre Confessor Sant Antoni umpli d'alegria a vostra Esglesia, pera que sempre sia protegida amb los aussilis espirituals, y meresca alcansar los eterns goixs. Per Cristo Senyor nostre. Amen.

M. D.

LA LOURDES! LA LOURDES!

Gran es l'entusiasme qu'en molts de pobles reina per anar a Lourdes en la vinenta pelegrinació mallorquina. A Inca sabem de moltes persones que duen curolla d'anarhi; però, com els inquers tenim de fat d'esser enderretits, encara son molts que s'han d'acabar de resoldre. Es hora de sortirne y prendre'l pasaport aviat, que'l dia 30 d'aquest mes se tancarà la porta, irremissiblement, y qui no tindrà billet ja no hi serà a temps y tindrà que quedarse enterra.

Perque nostres lectors s'animin y's fassin carrec de les grans festes qu'es celebraran durant l'estada a Lourdes de la Pelegrinació Mallorquina, copiam d'una carta, qu'acabam de rebre d'un bon amic, lo sigüent:

«Durant el mes de Maig son anades a Lourdes tres pelegrinacions espanyoles: una de 2882 valencians, un altre de 5000 navarros y l'altre de 700 madrilenys.—A una població de tant de rotatiu no son arribades animarse més de 700 persones devotes, tal vegada per això meteix, per sobrar rotatiu *mutis* que no duen altre curolla que desbaratar els projectes del Govern de tendència moralizadora, y faltar una dotzena de periòdics catòlics que fassi admòsfera en contra les campanyes destructores de la premsa del *trust* y pegar foc a n-el moviment catòlic.—Deya fa una setmana un mallorquí que resideix a Lourdes fa més de 15 anys, que cap any hi havia haguts tants de pelegrins durant el mes d'Agost, mes de les grans moltituts, com enguany n'hi havia ja pel Maig.

Están organisantse per prendre part en les festes jubilaris del cinquantari de la 18.ª y última aparició, 10 pelegrinacions distintes. Una italiana: la de Viterbo; dues espanyoles: una de la Associació Reparadora, de Barcelona, y la mallorquina. Set franceses: 1.ª: una de la Tercera Orde Franciscana, de Burdeos; 2.ª: un altre general de la meteixa ciutat; 3.ª: la de la Rochelle; 4.ª: la de Tours (d'ont San Martí va esser bisbe); 5.ª: la de Fréjus (Província de Tolón); 6.ª: la de Carcassonne; y la 7.ª: la de Tamiers.

El Cardenal Andreu, bisbe de Marsella, presidirà aquestes festes jubilaris que duraran 3 dies (14, 15 y 16 de Joriol) terminant amb la fantástica iluminació de la nit el darrer dia. L'orador del triduo serà Monsenyor Martí Izart, jove bisbe de Tamiers, eloquentíssim y fill del Rosselló (Catalunya Francesa).

La Santetat de Pius X acaba de concedir un privilegi extraordinari y únic en l'història de l'Iglesia, de poder celebrar a la Gruta una solemne missa pontifical el dia 16 de Joriol a les **SIS DEL CAPVESPRE**, hora en que farà 50 anys que la Santíssima Verge se despedí de na Bernadeta amb sa 18.ª aparició. L'oficiant d'aquesta Missa extraordinari serà l'Arquebisbe de Viterbo.»

Com veuen nostres lectors la Junta Organissadora de la Pelegrinació mallorquina, ha sabut triar els dies millors com es l'aniversari de la derrera aparició de la Santíssima Verge, per verificarse allà les solemnitats més extraordinaris y sorprenents a que nostres pelegrins porán assistir.

Per respondre a certs temors que s'han escampats de que'ls qui anassen a Lourdes en *tercera especial* no trobarien lloc aont hostetjarse, devèm haver de dir qu'a n-aquella ciutat hi ha lloc per hospedar 50 mil persones, segons ha manifestat el paisá Sr. Torres que viu a Lourdes y es el Director de l'agencia de viatges allà establerta.

A Lourdes s'ha dit, a beure amb aquella aigua fresca y pura de la Gruta, amor y devoció a la Verge Immaculada.

CAIGUDA DE FULLA

Lentament, Lentament, baixa una fulla com bressada pel vent; lentament, lentament, cau de la branca lentament.... lentament...

Lentament, lentament, groga y lleugera, mitg plorant, mitg rient, va baixant desde'l cim a la fanguera lentament... lentament...

APELES MESTRES

POLEMICA

—¡Es que no hay que tocar á las ideas ni á la democracia!—exclama, echando fuego por los ojos, D. Melquiades.—¡Es que los demócratas, todas las izquierdas seríamos unos mandrias (D. Melquiades aún dijo otra cosa más fea) si consintiéramos ese proyecto de ley de represión al anarquismo, en que se consideran las ideas punibles! ¡Formemos el *bloque de las izquierdas* para defender el principio santo de que *el entendimiento no delinque!*

Ya salió aquello. Eso es lo que ha entusiasmado á los rotativos. El *entendimiento no delinque*, luego ¡viva la libertad de todas las ideas, y caiga el que caiga!

—Porque, señores—continuaba Don Melquiades con el soplo del fuego de la musa.—Señores, ¡hay anarquistas honrados!

—Sí, hombre, sí. Según ese principio, «la inteligencia no delinque», todos los anarquistas son honrados, y todas las bombas lícitas.

¿Que no se lo demostraré yo á usted? ¡Y tanto! Oído á la caja, que yo también tengo mis argumentos.

¡Bomba va!

Ante todo, ¿qué anarquista quiere usted que le demuestre que es honrado? Porque á mí me es indiferente uno que otro. Con todos me atrevo á colgarles la honradez según ese principio.

¿Le gusta á usted Morra! ¿Ravachol? ¿Angiolillo? ¿Bresci? ¿Lucheni? ¿Buissa, el regicida portugués?

Escogeré á este último por ser el más cercano, ya que los bárbaros de las bombas de Barcelona no han sido habidos. Digo, pues, que Buissa el portugués tuvo el pensamiento de matar al rey, tras del pensamiento tuvo la voluntad, tras de la voluntad su brazo cogió la carabina, su cuerpo se puso al paso de los reyes, la carabina estaba cargada, apuntó con ella.... y he aquí á los reyes muertos.

Este es el caso. Analicémoslo, Don Melquiades.—¿Quién delinque aquí? ¿La inteli-

gencia que lo concibió la primera?—No, señor—contesta usted,—porque la inteligencia no delinque.

—¿Fué la voluntad?—Tampoco, porque la voluntad no hace nada ni se mueve á nada sin que la alumbre por delante la inteligencia.

—¿Fué el brazo?—Menos, ¡porque el brazo no hace nada sin que la voluntad lo mande!

—¿Sería la carabina la culpable?—También eso resulta un poco duro. Yo no creo en las culpas de la carabina.

—Pues entonces....

—Entonces resulta que no delinquiró nadie, que no hubo delito y que el regicida era un hombre honrado. ¿Lo ve usted? Y hasta laudable pudo ser, porque la voluntad tiene mérito y virtud en ejecutar lo que la inteligencia le dice que es bueno. ¡Qué consecuencias tan raras salen de ese principio, «la inteligencia no delinque», base fundamental del liberalismo!

¡Y cuánto agradecerán los tigres no tener inteligencia!

Porque los hombres resultan á veces peores que los tigres....

L'ESCURSIÓ CATALANA.

Per celebrar lo cinquanté aniversari del naixement del Rey en Jaume I, son venguts a visitar els principals llocs, que recorregué el gran Conqueridor en sa reconquesta, un gran nombre de Catalans.

Entre'ls excursionistes y les autoritats y mallorquins que los acompanyaven, s'han crevats discursos plens de mosts d'agraïment y germanor que haurán estreta aquella amistat antiga, de set centuries, de dos pobles que si están separats per un brás de mar, no hi estan per l'afinitat de caràcter y l'idealitat de aspiracions per sortir y ser una meteixa valenta rassa que no poren desnaturalisar les tendències exòtiques que s'han volgudes implantar a dins Mallorca.

Com a fills de la patria mos plau les ballades de sardanes a n-el *Centre Catalá*, espreió típica de les costums y caràcter de Catalunya que també hauria de esser de Mallorca.

Y com a fills de l'Iglesia, mos plau veure aquesta representada en l'Escursió Catalana en la persona del Pare Calasans, caputxi de Manresa, esplicant l'Evangeli del diumenge a la missa, demunt cuberta del *Balear*, amen de resar un resons a la Creu de Pi d'en Moncades, aon moriren gloriosament els dos germans cavallers en la primera batalla contra els Moros.

CA-NOSTRA desitja que la visita a Mallorca los haja estada agradosa y que'l recort de nostres paisatges y riberes los fassi avinent que aquí hi ha cors que senten entusiasme per Catalunya.

MILITAR HEROICO

Frutos innegables de su alma cristiana á la antigua usanza y de su nobleza y valentia á la española castiza, son las repetidas heroicidades, á cual más digna de admiración y encomio, con que viene llamando la atención el joven é ilustrado primer teniente de Infantería de Vergara, D. Luis Duelo y Font, y

que antes pertenecía al Regimiento de Inca y vivió un par de años entre nosotros.

Este valeroso militar, honra del Ejército español y gloria de la Congregación de San Luis, de Barcelona, á la que pertenece, salvó hace tiempo, con visible peligro de su vida, la de un viejo súbdito austriaco caído al mar en una escollera del puerto de Barcelona.

Al poco tiempo, en la Ciudad Condal un carro atropelló á una joven, que hubiera encontrado la muerte en horrible magullamiento á no ser por el arrojado temerario del teniente Duelo, que ensangrentado y desfallecido quedó en la calle.

Cuando aún no se había repuesto de sus dolencias, encontróse en la calle 50.000 francos, y no paró hasta entregarlos á su dueño, un caballero francés, M. Ribau, quien no pudiendo premiar tan noble acción por las resistencias del teniente Duelo, ha regalado una preciosa corbata al regimiento de Vergara, en memoria de la caballerocidad de uno de sus oficiales.

El 18 de febrero último, encontrándose en Madrid el Sr. Duélo, se prestó espontáneamente á dejarse quitar dermis y epidermis de la pierna y brazo para aplicárselo á un niño de diez años que, por haberse caído en un brásero y quemado parte de la cara y cuello, peligraba su vida, habiendo quedado bien de la cura, y estando actualmente el Sr. Duélo con los vendajes de la operación sufrida en la pierna y en el brazo. El heroico teniente no da importancia á este hecho heroico y humanitario. El niño salvado pertenece á una humilde familia de los barrios de esta Corte.

El teniente Duelo, á cuyo paso surgen las ocasiones peligrosas, deseosas de patentizar el temple de su alma valerosa y cristiana, está condecorado con la medalla de la campaña de Cuba y de Alfonso XIII; tiene tres cruces rojas de primera clase del Mérito militar, por las acciones de Banes, Mariel y combate de Lamas del Mosquito; posee la cruz de Carlos III y las cruces de Beneficencia de primera y segunda clase; la medalla de Salvamento de Náufragos, y está propuesto por el embajador de Austria-Hungría para la cruz de Francisco José.

X.

Noves d'Inca

NOU ORATORI AL CEMENTERI

Mossen Francesc Rayó, Custos del Cementeri d'Inca, ha presentada una sollicitud a la Corporació Municipal, en nom d'una piadosa familia, demanant facultats per poder construir un oratori a n-el cementeri d'Inca. L'Ajuntament no sols ha acordat l'aprovació dels plans, sinó poders per dur a efecte les obres y espropiació dels terrers necessaris.

Nostre cementeri d'especte sever y net, de construccions d'un meteix orde y lápides d'un meteix tall, l'única cosa important que li faltava era un oratori que fes conjunt amb la seva tonalitat. El plá del nou oratori trasat per l'amic D. Bartomeu Ferrá, tèrnic en construccions d'obres religioses, es d'una forma senzilla y hermosa que presentarà uni-

formitat amb la totalitat del cementeri.

L'oratori s'aixecará dins el camp de derreta, a l'endret del caminal d'en mitx, com a precidint el camp de les despulles de nostres avis. Per això s'haurán de decantar les tombes necessaris de la fila del enfront y en son lloc s'alsará un primer cos que donará entrada a l'oratori projectat.

Creim que la piadosa familia que pagarà les obres, moguda per un esperit altament cristiá, en lloc d'axecar una tomba monumental a n-els seus benvolguts difunts, ha disposat fer aquest hermós oratori, per porerhi celebrar decentement y despertar la devoció a n-el nostre cementeri amb els actes del culte catòlic.

—=—

El Sr. President de la Secció de propaganda de la Segona Assamblea de la Bona Prempsa, ens escriu que al tractar de la propaganda a n-aquesta Diócessis, lo Escm. senyor Bisbe els-e indicá que porien entendre-se directament amb els periòdics catòlics que se publiquen en sa jurisdicció, y figurant CA-NOSTRA entre'ls consignats, mos envien les instruccions y circulars qu'han remeses a les Juntas Diocesanes per darmos a nosaltres a Mallorca la meteixa representació.

La Junta de Saragossa confia molt en nostre zel pera apoyar aquesta obra de gran penetració y espació catòlica y que nostre setmanari sabrá estimular y entusiasmar sos lletgadors a cooperar activament al bon resultat de l'Assamblea.

A n-aquest fi dimars ferem repartir circujars a n-els subscriptors d'Inca y en lo present nombre la rebrán els dels pobles del entorn. No pretenim que tots els nostres subscriptors s'assantin socis; però els qui poren més y senten amor per l'avansament de la prempsa catòlica porien donar un número de adherits respectable, que fessen quedar bé a CA-NOSTRA, devant la Junta de l'Assamblea de Saragossa.

—=—

S'está desfent y portantsen el Cine ambulante que ha funcionat llarga temporada vora l'Esglesia; però els aficionats a n-aquesta classe d'espectacles no han perdut res per haverne posat un altre a n-el teatre de la societat el Centro.

¿Perqué deu esser qu'en tres cines que s'han establits a Inca cap a tengut l'atenció de convidar CA-NOSTRA a les seves funcions? ¿Deu esser per considerar qu'els seus redactors es gent de ca-seva y no los agrada els divertiments o per tenir por a les seves crítiques? Sia per lo que sia, així meteix hi anam per veure si hi ha res qui cruetgi, preferint la conducta que s'ha tenguda envers de nosaltres per tenir llibertat de poder dirhi la nostra, quant la moralitat de llurs películas, mereixen posar en solfa.

Es d'esperar que no hi haurá res que dir de la moralitat del nou Cine, atenant a l'honoradés y bon nom de les persones qu'habiten a la societat el Centro.

—=—

CULTES RELIGIOSOS

A San Francesc.—Anit solemnes completes. Dia 14 a les 9 y mitja tercia cantada, ofici Major amb sermó pera'l R. P. Fornés Franciscá. Entrada de fosca conclusió de la novena.

A la Parroquia.—Dia 17, entrada de fosca solemnes Completes amb N. A. P. Dia 18,

festivitat del Corpus, a las 9 y mitja tercia cantada amb N. A. P. missa major cantanse una partidura del Mestre Perosi y amb sermó per Mossen Antoni Juan, Vicari de Puigpunyent.

A les tres del capvespre, Vespres, Matines y Laudes cantades y tot seguit processó per la ciutat amb el Santíssim, recorreguent els carrers de costum, tot a intenció del magnífic Ajuntament.

Divendres y dissapte a les 9 y mitja ofici amb N. A. P.

A San Jeroni.—Dies 18, 19 y 20, a les 6 y quart del matí, missa cantada amb N. A. P., per ser octava del Corpus.

Bolletí comercial

Preus que retgiren dijous passat:

		pessetes
Bassó.	el quintá de 76,00 a	77'00
Biat.	la cortera de 18'50 a	18'50
Xeixa.	id. de 18'50 a	18,50
Ordi mallorquí.	id. de 09'50 a	10'50
Ordi foraster.	id. a	10'00
Sivada.	id. a	08'00
Ídem forastera.	id. a	07'00
Faves cuitores.	id. a	18'00
Ídem ordinaries.	id. a	17'00
Ídem pel bestia.	id. de 16'00 a	16'50
Blat de les Indies.	id. a	18'00
Ciurons.	id. a	20'00
Fesols.	id. a	30'00
Monjetes de confit.	id. a	50'00
Ídem blanques.	id. a	30'00
Safra	s'uns a	02'50
Gallines	sa tersa a	75 00
Patates.	el quintá a	04'00
Figues seques	id. a	00'00

Escapulons

La Veu de Catalunya del dia 3 de Juny porta un article de n-Narcís Plá y Deniel explicant com ell entent l'autonomisme. Ja es sabut com aquest benemérit regidor de Barcelona ha estat el portavéu dels catòlics-autonomistes dintre del ajuntament de Barcelona.

N'extranyém aquestes paraules:

«Per axó, lluny de creure que he claudicat en les doctrines autonomistes del catalanisme, continúo fermament cregut que ha estat l'Ajuntament de Barcelona, qui ab els seus acorts no s'ha pas adaptat ni gens ni mica a la doctrina catalanista. El criteri seguit per l'Ajuntament podrá dirse «municipalisme» o «barcelonisme», lo que-s vulgui; mes no «catalanisme».

La metexa parola «catalanisme», bé ho indica. Ser «catalanista» vol dir que no Barcelona sola sinó Catalunya tota, es nostra patria; que volém que tingui Catalunya un esperit y una ánima y que en tot alló d'ordre espiritual que pugui afectar a la manera d'ésser de l'ánima o del esperit nacional de Catalunya, no pot resódrerho cap municipi per sí sol, sinó conjuntament ab tots els municipis que ab ell tenen dret a conviure en comunió espiritual de patria. Y poques materies hi há, potser cap altra, que puguin influir més en la fisonomia moral d'un poble que la determinació del criteri religiós, aquest o aquell altre, que en les escoles establertes per la patria hagi d'orientar la educació dels seus fills.»

Axó está molt ben pensat y molt ben dit. Nosaltres ho havíem volgut dir alguna vegada y no ho havíem sabut expressar de manera tan clara.

Molt bé per en Plá y Deniel.

De «L'Apat».

CRISTIANTAT EN CHINA.—L'imperi més gran de l'Assia, després del de Rússia, lo més extens del món, y, sens dupte, lo més poblat de la terra, doncs no poques estadístiques convenen en donarli 400 milions d'habitants, no es tampoc una rama sens empeltar encara en l'arbre colossal de l'Església catòlica.

Hi ha actualment a Xina 37 grans Missions que ocupen extensos terrers, aont son adoctrinats més de 900.000 cristians y aont treballen més de 850 sacerdots, dels quals 323 son indígenes, segons lo anuari últim *De Propaganda fide*.

Aquestes 37 Missions, que formen nombroses cristianitats, posseixen 2.653 esglésies, 2.879 escoles, ont s'eduquen cristianament 31.606 alumnes; 45 seminaris, ont se preparen pera lo sacerdoti, l'apostolat y lo martiri, aquells als qui Déu crida; y hospitals pera'ls malalts y albercs pera'ls nins abandonats. Rescentement ha augmentat en 24.000 lo nombre de nous cristians en lo Vicariat Apostòlic de Kiang-Si. Y aquests progressos son majors cada dia.

«NON POSSUMUS».—El Papa no ha pogut autorisar la formació de *mutuals aprovades*, ell qu'estava disposat a les més llargues concessions, ab tal que la dignitat sacerdotal y la disciplina eclesiàstica quedassen salvades. Mes com el projecte de mutualitat es obra no de concordia sinó un nou cas de laïcisme del Govern Francés, més o manco disfressat, no era de cap modo acceptable.

Permetria que'ls eclesiàstics se constituïssen en cos separat, oblidant d'alguna manera el llur caracter de sacerdots en comunió ab la Seu Apostòlica. Ab una má ofereix algunes ventatges materials, molt discutibles per cert y ben precaries; y en el cambi ab l'altre's fan restriccions hostils a la gerarquia, escluhint la meteixa lley positivament y explícitament tota inspecció y superioritat de part dels bisbes en la constitució y funcions d'aquelles associacions de mutualitat.

El Papa no podia admetre aquestes *mutuals* sens contradir-se. No s'havien admeses les *cultural*s per oposades a la llibertat y essencia meteixa de l'Església: per idéntiques raons havien d'esser rebutjades aquestes noves tentatives del Govern sectari.

LES CONFERÈNCIES

DE SANT VICENS DE PAUL

Es oportuna la publicació d'algunes xifres de baláns de la Societat de Sant Vicens de Paul de l'any 1906.

Els ingresos de la Societat obtinguts per diversos conceptes (colectes, suscripcions, donatius, etc.), pujaren a la respectable suma de setze milions de pessetes. Veis aquí algunes xifres:

França	2.060.000
Holanda	1.945.000
Estats Units	1.930.000
Anglaterra	1.635.000
Bélgica	1.209.000
Alemania	910.000

Austria	906.000
Brasil	741.000
Espanya	741.000
Italia	394.000

Aquesta quantitat ha sigut distribuïda pels socis personalment y acompanyada de bons consells y d'un sens fi d'oracions. Lloat siga son fundador y patró Sant Vicens de Paul.

LA LLET ES MOLT DELICADA

La llet absorbeix fàcilment totes les olors; ab poques hores s'impregna d'olor de quitrà, d'aigua rás, de pintura, de tuf de carbó mal cremat, de tabac, de cánfora, &c., si's dexa destapada en un lloch aont hi hagi farum d'aquelles substancies. Fins abans de munyir-la agafa les males olors de les coses que son aprop.

Unes quantes vaques que havien estat pasturant prop d'una vadella morta que feya fetor, van donar una llet intolerable, y posades després a la quadra van infectar per alguns dies la llet de les altres vaques.

D'un altre establada se conta que les vaques donaven una llet intolerable sense que se'n vegés la causa. Després de molts dies se va notar que hi havia un cavall mort en un bosch per hont passejava el bestia. Treia la bestia morta, la llet fou retornada al estat primitiu. De tot axò se'n desprén lo necessari que es la netetat y també la d'usar desinfectants que no tinguen olor que se pugui comunicar a la llet.

Sí van Vds. á Palma

VISITEN LA GRAN LIQUIDACIÓN FORZOZA DE LA PALMERA

OCACIÓN NUNCA VISTA EN TELAS DE HILO, SÁBANAS, MADAPOLANS, TOHALLAS, BÁNOVAS, CAMIETAS, LISTADOS MALLORQUINES, INDIANAS, PAÑOS, LANILLAS, SEDAS, LANAS NOVEDADES, PARAGUAS SOMBRILLAS Y MUCHÍSIMOS OTROS ARTÍCULOS PARA VERANO É INVIERNO.

CON POCO DINERO SE PUEDE COMPRAR MUCHO

Calles de Cererols 6 y Bolsería 5

Al lado Cán Cetre—frente la pastelería Cán Canet.

ALMACENES SAN JOSÉ

de

Ignacio Figuerola

BRONDO 7-9-11 ESQUINA BORNE

LANCERIA, LANERIA, GÉNEROS DE PUNTO, BISUTERIA, NOVEDADES.

SASTRERIA Y CAMISERIA LA CASA MEJOR SURTIDA, LA MÁS BARATA.

PRECIO FIJO

LLIBERÍA LA BONA CAUSA

den Miquel Durán.

INCA,—Carrer de Mallorea, 1,—INCA.

A n'aquest centre de propaganda catòlica trobareu:

GLOSADES, per l'amo Antoni Vicens

Santandreu. 1'00

MANYOCH de Fruita Mallorquina, per D. Joan Rosselló. 2'00

RONDAYES Mallorquines, d'en Jordi des Recó. 2'00

CARTES DEL CEL o sien meditacions per cada dia del mes, per Pinamonti (traduides en mallorquí.) 0'15

MES DE MAIG, per Mossen Miguel Costa. 1'50

VÍA-CRUCIS, per idem. 1'00

APLECHS, per D. Bartomeu Ferrá. 0'75

DEVER CIVICH y la conciencia eris-tiana, per Mosen Felix Sardá y Sarvany. 0'30

MATER ADMIRABILIS, per idem. 5'00

DICCIONARIO Mallorquí-Castellano-Latín, per el Dr. Amergual (Es una xaripa). 25'00

Reducció de Kilos a arroves qu'eren d'en Bartomeu Ramis (Escola) se venen c. Mallorca, 1. Inca.

DESDE LA CUNA HASTA LA ESCUELA, per el P. Aguilera. 1'75

IDEM, enquadernació econòmica. 1'25

UNA EXCURSIÓN á Mallorca por Lázaro Floro. 1'00

DICCIONARIO castellano, per Navas es el más completo y el más barato. 10'00

Novel·les per Schmid, autor de Jeneveva: diferents preus.

Libre nou

MARÍA S. Y EL R. PONTÍFICE en las obras del

BTO RAMÓN LULL

per MOSEN JAUME BORRÁS RULLÁN

Un tom en 4.º de 76 planes a pesseta, a 0'75 en rústica.—Se ven a les llibreries de Guasp, Amengual y Muntaner, Joseph Mir, y en les redaccions de la Gaceta de Mallorca y de CA-NOSTRA.

Casa Venal.

N'HI HA UNA MOLT GRAN A N-EL CARRER DE MALLORCA, CONFRONTANT A DOS CARRERS.

A N-AQUESTA IMPRENTA NE DONARÁN RAÓ.

Carretó Venal

n'hi ha un de quatre seuradors en molt bones condicions tant en comoditat com en preus.

Ne donarán raó en aquesta imprenta.